

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

REMISS
2023-07-10 Ärendenummer
NV-03126-23

Enligt sändlista

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar

Regeringen beslutade om förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar den 30 juni 2022. I förordningen finns ett bemyndigande för Naturvårdsverket att meddela närmare föreskrifter i fråga om ersättning till kommunerna. Den 19 januari 2023 beslutade Naturvårdsverket om ersättning till kommunerna för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2023:1), som ska tillämpas från den 1 januari 2024.

I det förslag till föreskrifter som Naturvårdsverket remitterade i oktober 2022 inkom remissyttranden som talade för ett behov av att generellt höja ersättningen till kommunerna till dess att föreskrifterna ska börja tillämpas år 2024 på grund av de kostnadsökningar som skett sedan ersättningarna beräknades. I remissyttranden framfördes även en oro att schablonersättningen bedöms missgynna kommuner med bl.a. låg befolkningstäthet. Det lyftes även fram att ersättningen för lättillgänglig information kan göra det svårt för små kommuner att täcka kostnader för rimliga informationsinsatser.

Naturvårdsverket ser också ett behov av att komplettera föreskrifterna med ersättning för den insamling som kommuner har en skyldighet att tillhandahålla vid stationära bemannade återvinningscentraler från den 1 januari 2024. Det saknas en särskild ersättningspost för insamling vid återvinningscentraler i de befintliga ersättningsföreskrifterna (NFS 2023:1).

Den 30 juni 2022 fick Naturvårdsverket i uppdrag av dåvarande Miljödepartementet (M2022/01451) att särskilt följa och analysera hur ändamålsenligt regelverket är när det bl.a. gäller ersättningsmodellen för finansiering av kommunernas insamling. Utgångspunkten är att kommunerna ska få full ersättning för insamling och information i enlighet med minimikraven i EU:s avfallsdirektiv. Dåvarande Miljödepartementets bedömning var att Naturvårdsverkets avgiftsföreskrifter över tid bör bli mer träffsäkra och kommunerna skickligare i att anpassa sina investerings- och driftskostnader till den faktiska ersättningsnivån. Naturvårdsverket har för avsikt att i enlighet med regeringsuppdraget se över ersättningsmodellen inklusive nuvarande kommungruppsindelning. Till dess ser dock Naturvårdsverket behov av att redan inför ikraftträdandet av insamlingsansvaret år 2024 justera ersättningarna och

komplettera föreskrifterna på olika sätt för att ersättningen till kommunerna bättre ska spegla kostnaderna för insamlingen av förpackningsavfall.

Naturvårdsverkets bedömning är att de nya föreskrifterna om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar inte behöver notifieras till EU-kommissionen.

Förslaget i korthet

Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till nya föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar. I det fall förslaget beslutas kommer Naturvårdsverket samtidigt att upphäva befintliga ersättningsföreskrifter (NFS 2023:1).

Här nedan beskrivs Naturvårdsverkets förslag till justeringar och kompletteringar. Det nya förslaget innebär att ersättningarna höjs med ca 514 miljoner kronor per år, från ca 3,5 miljarder kronor¹ till ca 4 miljarder kronor per år.

Justering av ersättning med hänsyn till kostnadsutveckling

Naturvårdsverket föreslår att ersättning för fastighetsnära insamling, insamling vid lättillgängliga insamlingsplatser, insamling av vanligt förekommande förpackningsavfall av papper, plast, metall och glas vid återvinningscentraler samt den rörliga tonersättningen indexjusteras genom att tillämpa Statistiska centralbyråns Avfallsindex A12:1MD. Bas månaden föreslås vara september 2023 och avläsningsmånaden föreslås vara januari innevarande år. Förslaget innebär att ersättningen ska indexjusteras årligen.

Observera att de ersättningsbelopp som framgår av tabell 1, tabell 3, insamling av vanligt förekommande förpackningsavfall i tabell 4 samt tabell 5 i bilaga 1 till förslaget till nya föreskrifter är indexjusterade genom Avfallsindex A12:1MD. Uppräkningsarna i bilaga 1 har gjorts utifrån indextal för mars 2023 med basmånad december 2021. Naturvårdsverket kommer inför beslut om nya föreskrifter under hösten 2023 (efter remissförfarandet) att indexjustera ersättningsbeloppen ytterligare för att kompensera för eventuella prisökningar från april till september 2023. Detta innebär att de ersättningsbelopp som har remitterats, och som framgår av bilaga 1 (tabell 1, tabell 3, insamling av vanligt förekommande förpackningsavfall i tabell 4 samt tabell 5), kommer att indexjusteras utifrån en ny avläsning av Avfallsindex A12:1MD med indextal för september 2023 under hösten 2023. De ersättningar som kommer att beslutas i bilaga 1 kommer att utgöra ersättningen vid basmånaden september 2023, utifrån vilken framtida indexjusteringar ska göras.

Uppräknings genom index av ersättningen som framgår av bilaga 1 innebär att den totala ersättningen höjs med ca 410 miljoner kronor per år², från ca 3,5 miljarder till ca 3,91 miljarder kronor per år.

Fast ersättning för information till vissa kommuner

Naturvårdsverket föreslår att ersättningen för information differentieras på så sätt att de kommuner med färre än 10 000 permanentboende invånare får en lägsta ersättning på 50 000 kronor per år. För kommuner med 10 000 eller fler

---

¹ Ersättningsnivån på 3,5 miljarder kronor per år baseras på beräknad ersättning vid ett fullt utbyggt system med fastighetsnära insamling i samtliga kommuner.

² Den totala ersättningen kan komma att höjas efter det att Naturvårdsverket justerar ersättningsbeloppen under hösten 2023 utifrån en ny avläsning av Avfallsindex A12:1MD med indextal för september 2023.

permanentboende invånare föreslås en ersättning på 5 kronor per permanentboende invånare i enlighet med nuvarande ersättningsnivå (NFS 2023:1).

Då Naturvårdsverket avser att på sikt se över ersättningsmodellen för information föreslås ingen indexjustering av denna ersättning.

Införandet av fast ersättning för information till vissa kommuner innebär en höjning av ersättningen med 1,2 miljoner kronor per år och berör ca 72 kommuner.

Förslaget till ersättning för information framgår av tabell 6 i bilaga 1.

Ersättning för insamling av träförpackningar och övrigt förpackningsmaterial vid stationära bemannade återvinningscentraler

Naturvårdsverket föreslår att kommuner får ersättning för insamlingen vid återvinningscentraler genom att tillämpa samma fasta ersättning som för en lättillgänglig samlingsplats (utifrån kommungruppsindelningen) för vanligt förekommande förpackningsavfall av papper, plast, glas och metall samt ett extra tillägg på 12 000 kronor för övrigt förpackningsmaterial respektive 37 000 kronor för träförpackningar per återvinningscentral. Rörlig ersättning utgår för vanligt förekommande förpackningsmaterial men inte för träförpackningar och övrigt förpackningsmaterial.

Naturvårdsverket ser skäl att på sikt se över ersättningen för träförpackningar och övrigt förpackningsmaterial när det finns bättre kunskap om hanteringen av dessa förpackningsfraktioner och när det finns faktiska underlag för beräkning av kostnaderna förknippade med insamling av dessa förpackningsmaterial. Till dess föreslår Naturvårdsverket att ersättningen för träförpackningar och övrigt förpackningsmaterial inte indexjusteras.

Förslaget innebär en höjning av ersättningen med ca 30 miljoner kronor per år.

Förslaget till ersättning för insamling via återvinningscentraler framgår av tabell 4 i bilaga 1.

Extra ersättning till kommuner med låg befolkningstäthet för fastighetsnära insamling

Naturvårdsverket föreslår att extra schabloniserad ersättning utgår till de kommuner som har en befolkningstäthet på upp till 10 invånare per kvadratkilometer och att ersättningen ökar med sjunkande befolkningstäthet. Ersättningen differentieras beroende på boendekategori och befolkningstäthet.

Den extra ersättningen till kommuner med låg befolkningstäthet för fastighetsnära insamling utgår till kommuner utöver den ersättning som kommunerna får beroende på vilken kommungrupp de är indelade i. Ersättning för fastighetsnära insamling framgår av tabell 1 i bilaga 1. Förslaget till extra ersättning till kommuner med låg befolkningstäthet framgår av tabell 2 i bilaga 1.

Med anledning av att Naturvårdsverket på sikt avser att utvärdera ersättningsnivån av extra ersättning och se över kommungruppsindelningen som helhet föreslås att den extra ersättningen till kommuner med låg befolkningstäthet inte indexjusteras.

Förslaget innebär en höjning av ersättningen med 73 miljoner kronor per år och berör ca 56 kommuner, varav merparten av kommunerna är belägna i norra Sverige.

Ny boendekategori för ersättning införs

En ny kategori för ersättning, fritidsboende hushåll i flerbostadshus, föreslås införas i förslaget till nya föreskrifter i enlighet med den boendekategorisering som framgår av 9 kap. 2 § p. 1 förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Ersättningen för fritidsboende i flerbostadshus förslås bli densamma som för permanentboende i flerbostadshus.

Förslaget innebär inga höjningar av ersättningen.

Bilaga får nytt utseende

För att göra det enklare för aktörerna att utläsa vilken ersättning som utgår har Naturvårdsverket ändrat layouten i bilaga 1 till föreskrifterna jämfört med nuvarande ersättningsföreskrifter (NFS 2023:1). Formeln för beräkning som finns i bilaga 1 till de nuvarande föreskrifterna har tagits bort. Ersättningarna har strukturerats på så sätt att de kan avläsas i tabellformat.

Avgränsningar

Kommunernas rätt till ersättning för insamling på torg, parker och andra populära platser ingår inte i dessa föreskrifter. Dessa ersättningar kommer att utredas separat och ingå i en framtida revidering av föreskrifterna då rätten till ersättning för denna insamling börjar gälla år 2026. I framtagandet av föreskrifterna om ersättning till kommunerna inkluderas inte kvalitet som en parameter i beräkningarna för ersättning.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter på föreslagna föreskrifter eller tillhörande konsekvensutredning ska lämnas till Naturvårdsverket per e-post senast den **25 september 2023**. Ange diarienummer **NV-03126-23** i ämnesraden. Synpunkterna skickas till registrator@naturvardsverket.se

För sakfrågor som rör förslaget kontakta vår kundtjänst:
kundtjanst@naturvardsverket.se

För Naturvårdsverket

Ingela Hiltula
Avdelningschef

Nina Avdagic Lam

Bilagor

Förslag till nya föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall inklusive bilaga 1

Utkast till konsekvensutredning

Sändlista